

trigesimustertius

uantur: atq; ex eo quod resedit: cōiectura capitur: ut inueniat aliquando in summa tellurē p̄tinus ra-
ra fœlicitate: ut nuper in dalmatia principatu Neronis singulis diebus etiā quinquagenas libras fun-
dens cū iam inuentum est in summo cespite. Alutationem uocant si & auro ea tellus subest. Cæterū
mōtes hispaniæ aridi sterilesq; & in quibus nihil aliud gignat: huic bono cogunt fertiles esse. Quod
puteis foditur: canalitium uocāt: aiii canaliense marmoris glareæ inhærens: nō illo modo quo in ori-
ente sapphyro atq; thebaico aliisq; in gemmis scintillat. Sed micæ amplexū marmoris hi uenæ: ca-
nales per marmor uagantur & latera puteorū & huc illuc inde nomine inuento: tellusq; ligneis colū-
nis suspenditur. Quod effossum ē tunditur: lauatur: uritur: molitur in farinā. Nam quod ad pilas cu-
dunt apilascudem uocant: Argentū quod exit a fornacis sudore quæ e camino iactatur. Spurcitia in
omni metallo uocatur. scoria. Hæc in auro coquitur iterū & tunditur. Catini fiunt ex tasconio. Hæc ē
terra alba similis argillæ. Neq; enim alia afflatum ignemq; & ardentē materiam colerat. Tertia ratio
opera uicerit gigantum. Cuniculis per magna spatia actis cauantur mōtes ad lucernarū lumina. Ea-
dem mensura uigiliarū est: multisq; mensibus non cernitur dies. Arrugias id genus uocant: sidūtq; p̄ri-
mæ subito: & opprimunt operarios: ut iam minus temerariū uideatur e p̄fundo maris petere marga-
ritas: tanto nocentiores fecimus terras. Relinquuntur itaq; fornices crebri montibus sustinendis. Oc-
cutant in utroq; genere silices. Hos igni & aceto rumpunt. Sepius nero: quoniam in cuniculis uapor
& fumus strangulat: cædunt fracturis. c. l. libras ferri terrā agentibus. Egeruntq; humeris noctibus ac
diebus per tenebras proximis tradentes: lucem nouissimi cernunt. Si longior uidetur silex: latus seq̄
tur. Fossam ambit quiete. Tamen in silice facilius exstimatur opera. Est namq; terra ex quodam argil-
læ genere glareæ mixta: candidam uocant: p̄pe inexpugnabilis. Cuneis eam ferreis aggrediuntur: &
iisdem malleis: nihilq; durius putāt: nisi q̄ inter omnia auri fames durissima est. Peractō ope ceruices
fornicum ab ultimo cædunt: dantq; signum rima. Eamq; solus intelligit in cacumine mōtis eius pui-
gil. Hic uoce istuue repente reuocari operarios iubet: pariterq; ipse deuolat. Mons fractus cadit a sese
lōgo fragore: qui concipi humana mente non possit: & flatu incredibili. Spectant uictores ruinam na-
turæ. Nec tamen adhuc aurū est. Nec sciere esse cū fodere. Tātaq; ad pericula euincēda fuit satis cau-
sæ sperare quod cuperent. Alius par est labor uel hoc maioris impēdii flumina ad lauandā hanc rui-
nam iugis montiū duxere obiter a centesimo plerunq; lapide. Corrugos uocāt a corruatione credo
nimirum & hoc labor est. Præcepisse libramento oportet ut fruatur quādo influat: itaq; altissimis p̄ri-
bus ducitur. Conuallis & interualla substructis canalibus iungūtur. Alibi rupes in uia cædūt: sedē-
q; trabibus cauatis præbere coguntur. Is q; cædit: funibus pendet. ut p̄cul inuentibus species nefaria
quædam: sed alitum fiat. pendentes maiore ex parte librant: & lineas itineri præfigunt. Itaq; insistētis ue-
stigiis hominis locus nō est. Manes trauntur ad homines ut uitium importent. Id genus terræ urion
uocant. Ergo p̄ silices calculosue ducuntur: & urium euitant. Ad capita defectus in superciliis mōtiū
piscinæ cauantur: ducenos pedes in quasq; ptes & in altitudinē denos. Emissaria in iis quina pedum
quadratoꝝ ternum fere linquntur: & repleto stagno excussis obturamentis erumpit torrens tāta ui-
ut saxa puolant. Alius etiam in plano labor. Fossæ in quas p̄fluat cauantur agogas uocant: eæ ster-
nuntur gradatim. Frutex est ulex toris marini similis asper aurūq; retinens. Latera cluduntur tabulis
ac per prærupta suspenduntur: canali ita p̄fluente de terra in mare. His de causis iam pmouit hispa-
nia in priore genere: quæ exhauriantur immenso labore ne occupent puteos in hoc rigantur. Aurū
arrugia quæsitum nō coquitur: sed statim suum est. Inueniuntur ita massæ. Nec non in puteis etiā de-
nas excedentes libras: palacas hispaniæ: alii palacranas: idem quod minutū est: balucem uocāt. Ulex sic
catus uritur: & cinis eius lauatur sustrato cespite herboso ut sidat aux. Vicena milia pondo ad hunc
modū ānis singulis astutiam atq; galletiam & lusitaniā præstare quidā trapiderunt: ita ut plurimum
astruria gignat. Neq; in alia pte terræ tot sæculis hæc fertilitas. Italiæ p̄citurum est uetere iterdisto pa-
trum: ut diximus alioquin nulla fœcūdiōr metalloꝝ quoq; erat tellus. Extat lex censaria uici uicti mi-
liarum aurifodinæ: qua in uercellenfī agro cauabatur: ne plus quinque hominū in opere publicani ha-
berent. Aurum faciendi est etiam una ratio ex auri pigmento: quod in syria foditur pictoribus in sū-
ma tellure auri colore: sed fragili lapidū speculariū modo. Inuitaueratq; spes Caium principē auidis-
simū auri: quāobrem iussit excoqui magnā p̄odus: & plane fecit aux excellens: sed ita parui p̄oderis
ut detrimentū sentiret: illud pp̄ auaritiā exptus: quāquā auripigmenti libræ. xiiii. p̄mutarentur: nec
postea tentatum ab ullo est. Omni auro inest argento uario ponderē: alibi dena: alibi nona: alibi octa
ua pte. In uno tantū galliæ metellæ loco: quod uocant albicratenfē. xxxvi. portio inuenitur: ideo cæ-
teris præest. Vbicunq; quinta argenti portio est: electrum uocatur. Scrobes eæ reperiūtur in canaliēsi.
Fit & cura electrū argento addito. Quod si quintā portionē excessit: incudibus nō resistit. Est electro
auctoritas Homero teste q̄ Menelai regiā auro: electro: argento: ebore fulgere tradit. Minerue tēplū

Cūmī
antiq.
lectio.

galianas
uetusti
codices

Ictima-
liarū
uel icti-
muloꝝ
Strabo.